

Voorjaarsnota 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De hoofdlijn	4
Technische kaders programmabegroting 2022-2025	7
Mijlpalenplan	9
Transformatie / TaskForce bezuinigingen Sociaal Domein.....	12
Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investeringsen	13
Omgevingswet	15
Dekkingsrichting	16
Bijlagen	18
1. Programma 1 Inclusief.....	19
2. Programma 2 Energiek.....	22
3. Programma 3 Duurzaam	23
4. Programma 4 Ruimte.....	24
5. Programma 5 Ondernemend	27
6. Programma 6 Veilig	28
7. Programma 7 Organisatie en Financiën	29
8. Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	30
9. Baten en lasten Corona	32
10. Investeringsen	34
11. Budgetneutrale mutaties.....	36

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Voorjaarsnota 2021. Deze voorjaarsnota bevat:

- De hoofdlijn die gemotiveerd leidt tot de inhoudelijke voorstellen.
- Technische kaders voor de Programmabegroting 2022-2025 (loon- en prijsstijging, procentuele stijging belastingen e.d.).
- De realisatie van de begroting over de eerste 3 maanden van 2021 inclusief structurele doorwerking van autonome ontwikkelingen. Waar nodig wordt inhoudelijk ingegaan op afwijkingen.
- Een geactualiseerd budgettair meerjarenperspectief.
- De daarbij behorende globale dekkingsrichting.

Verder wordt er door middel van beknopte rapportages inzicht gegeven in de stand van zaken van de volgende onderwerpen:

- Mijlpalenplan
- Transformatie/Task Force bezuinigingen Sociaal Domein
- Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings
- Omgevingswet

In deze voorjaarsnota is het kadernota deel (vooruitkijken naar de aanstaande Programmabegroting 2022-2025) niet scherp gescheiden van het 1^e Bestuursrapportage 2021 deel (reflectie op ontwikkelingen en bijstellingen van het lopende jaar 2021). Een aantal onderdelen is net als in voorgaande voorjaarsnota's nadrukkelijk een mix van beide.

De hoofdlijn

Deze Voorjaarsnota 2021 is de laatste Voorjaarsnota van deze bestuursperiode. In deze periode is op veel beleidsterreinen nieuw beleid gemaakt en in gang gezet. Dit hebben we samen met betrokkenen, organisaties, inwoners, ondernemers en ketenpartners gedaan. Naast dit nieuwe beleid ging de uitvoering van bestaand beleid op onze vele wettelijke taken vanzelfsprekend gewoon door.

Uitzonderlijk in de lopende bestuursperiode is uiteraard de coronacrisis, waar nu hopelijk het einde van in zicht is. Het bestrijden van de directe en indirecte gevolgen van de crisis kreeg daardoor prioriteit en heeft veel inzet en aandacht gevraagd. De inzet met betrekking tot de veiligheidsaspecten van de crisis en de uitvoering van de verschillende inkomensvoorzieningen, voor o.a. instellingen in het brede sociaal domein en getroffen zelfstandigen en ondernemers, willen we hier graag in het bijzonder noemen. Ook in 2021 zijn we nog volop bezig met het uitvoeren en begeleiden van de coronamaatregelen en de bijbehorende effecten.

Budgettaire positie

Landelijke onderzoeken, onder andere op basis van de jaarrekeningen van gemeenten, laten de steeds benardere budgettaire en vermogenspositie van gemeenten zien. Eén van de belangrijkste oorzaken betreft de nog steeds stijgende uitgaven in het sociaal domein. Vanaf 2017 ging het voornamelijk om kostenstijgingen bij de Jeugdwet maar ondertussen beginnen de kosten bij de WMO ook met sprongen op te lopen. Ook in Nijkerk ervaren we dit.

Enerzijds zien we een autonome groei in de uitgaven in het sociaal domein die groter is dan verwacht mag worden op basis van toename van inwoners en prijsindexen. Anderzijds lopen we (nog) niet helemaal op schema met de bezuinigingsbedragen die we eind 2020 gekoppeld hebben aan het transformatieplan voor het sociaal domein. De maatregelen uit het Transformatieplan en de Taskforce zijn structureel en vragen op veel vlakken een aanzienlijke aanpassing van de werkzaamheden. In 2021 zijn we hier volop mee bezig. Wij verwachten dat de (financiële) effecten in de komende jaren meer en meer zichtbaar worden. In het hoofdstuk Transformatie / Taskforce bezuinigingen sociaal domein vindt u meer informatie. Complicerende factor is dat we de eventuele structurele invloed van de coronapandemie, en de daarop volgende beperkingen in het sociale en economische leven, op de uitgaven in het sociaal domein op dit moment nog moeilijk kunnen inschatten.

In het ruimtelijk domein zijn veel ontwikkelingen gaande. De woningnood is hoog, er wordt daarom op veel plekken in onze gemeente gebouwd, en particuliere bouwaanvragen zijn in aantal nog nooit zo hoog geweest. Er gebeurt veel, zoals diverse trajecten rondom duurzaamheidsconomie en verstedelijking, maar er wordt ook veel gevraagd. Daarbij komt dat we op dit moment niet kunnen voorzien of de corona-gerelateerde prijsstijgingen op bijvoorbeeld bouwmaterialen, die momenteel landelijk worden signaleerd, ons blijvend extra kosten gaan bezorgen.

We zijn overigens voor een deel vrij in het besteden van de extra rijksmiddelen voor corona. Deze ramen we zoveel mogelijk dáár waar ze, gezien de uitgebreide circulaire van het rijk, voor bedoeld zijn. Wel hebben we ons voorgenomen ook met deze budgetten spaarzaam om te gaan. In deze voorjaarsnota vindt u terug waar de resterende corona-budgetten voor bedoeld zijn.

Hoewel negatieve invloeden de overhand hebben op het budgettaire perspectief is er ook positief nieuws. De verdeelsleutel waarmee de kosten van VGGM over de gemeenten worden verdeeld was sinds het overgaan van de brandweer ongunstig voor Nijkerk. Hierdoor betaalde de gemeente Nijkerk in de afgelopen jaren relatief gezien te veel. Mede door de inspanningen van het college wordt dit de komende jaren recht getrokken en gaat onze bijdrage aan VGGM de komende jaren substantieel omlaag.

Inhoud voorjaarsnota

Waar we staan en welke voornemens we hebben met de recente, aan de huidige begroting gekoppelde, grote plannen (zoals het Mijlpalenplan, de Omgevingswet, Transformatie/Task Force bezuinigingen Sociaal Domein en Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings) vindt u in deze voorjaarsnota terug.

Vanwege de, door autonome ontwikkelingen, verslechterende budgettaire positie vinden wij het niet wenselijk om met voorstellen voor extra budget voor nieuwe beleidswensen te komen.

We leggen (nog) geen keuzes voor om beleid dat als pilot is opgezet structureel te maken en van dekking te voorzien. De prioriteitstelling die raakt aan activiteiten die zijn opgenomen in onze Programmabegroting 2021-2024 kunnen in deze voorjaarsnota onder andere tot uitdrukking komen in de hoofdstukken over het Mijlpalenplan, Transformatieplan sociaal domein en het PRMI.

Zoals reeds gezegd aan het begin van dit hoofdstuk is er in deze bestuursperiode op allerlei terreinen veel nieuw beleid in gang gezet. We verwachten dat we, ondanks alle recente en voorziene ontwikkelingen, grotendeels onze reeds ingezette plannen tot uitvoer kunnen brengen. Daar komen we inhoudelijk in deze voorjaarsnota niet in de volle breedte op terug. De laatste programmabegroting licht dit uitgebreider toe en geeft een integraal overzicht hiervan. Ook blikken we in de voorjaarsnota niet terug, dit doen we in de jaarrekening 2020.

In deze bestuursperiode hebben ook wij plannen en beleid gemaakt op het gebied van landelijke opgaven zoals duurzaamheid, energietransitie en woningbouw. Deze plannen werken we, en voeren we, voortvarend uit. We beseffen ons dat de komende jaren de, al dan niet landelijke, roep om hier nog meer inzet op te plegen sterker kan worden. Op dit moment zien we nog geen mogelijkheden om daar dan extra middelen voor vrij te maken.

Voorstellen om programma sluitend te krijgen

Het bij de Programmabegroting 2021-2024 gepresenteerde meerjarenperspectief kampte al met incidentele tekorten en sloot structureel op nul. Het meerjarenperspectief kan dan ook geen (extra) tegenvallers opvangen. We worden op dit moment wel met budgettaire tegenvallers geconfronteerd, en moeten dus voorstellen doen om de komende Programmabegroting 2022-2025 sluitend te krijgen. Dat kan met diverse typen maatregelen of een combinatie daarvan.

Niet voorgestelde maatregelen

Er is in ons meerjarenperspectief reeds een, weliswaar beperkte, OZB-verhoging opgenomen. We willen daar in deze voorjaarsnota en de komende begroting niet nog een verhoging bovenop zetten.

De afgelopen jaren hebben we helaas meermaals moeten bezuinigen, o.a. op het sociaal domein en door financieel technische bezuinigen. We doen geen voorstellen voor ingrijpende bezuinigen anders dan de bezuinigen die al in de steigers staan. De politieke discussie over onze gemeentelijke financiën in de afgelopen jaren maakt dat wij geen bezuinigingsmogelijkheden zien met voldoende draagvlak bij u of in de samenleving. Mede omdat we, zoals we in deze voorjaarsnota zullen motiveren, andere mogelijkheden zien om het meerjarenperspectief sluitend te krijgen, zullen wij ook geen nieuwe inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden meer maken voor de komende begroting.

Sociaal domein

Onze analyse van het budgettaire kader in het sociaal domein is wat betreft de hoofdlijn gelijk aan vorig jaar: wanneer we geen afdoende maatregelen nemen blijft het tekort waarschijnlijk nog aanzienlijke tijd oplopen. Daarom gaan we een aantal van de vorig jaar in gang gezette bezuinigen in het sociaal domein met extra en nog gerichtere inzet, en meer impact, implementeren. Als we dit gezamenlijk (gemeente, samenwerkende partners en inwoners) goed doen, kan de nu geconstateerde autonome groei van de uitgaven mogelijk nog bijgesteld worden bij de Programmabegroting 2022-2025. Bij dit krachtig doorzetten van hetgeen in gang is gezet, hoort ook dat er geen organisatie-inzet of geld naar nieuw beleid gaat, en lopende zaken kritisch worden bekeken op doelmatigheid en efficiency.

Ook verwachten we veel van de organisaties uit het voorliggend veld. De preventiehypothese (met meer preventie gaan we naar minder zware zorg) moet realiteit worden. Daarom gaan we grondig onderzoeken hoe het voorliggend veld effectiever en efficiënter bij kan dragen aan de doelen uit het Transformatieplan SD. We willen het maatschappelijk middenveld in staat blijven stellen te werken aan een inclusieve en energieke samenleving. Hierbij moeten we echter, gezien de gegeven omstandigheden, kritisch kijken naar de noodzakelijkheid en het effect van investeringen en subsidies. We sluiten niet uit dat dit vervolgens niet alleen aanleiding geeft tot herschikking van middelen maar ook tot bezuinigingen op dit vlak.

Overigens zijn wij van mening dat er op nationaal niveau, bijvoorbeeld tussen Rijk en VNG, nagedacht moet worden over meer structurele wijzigingen in het Sociaal Domein. Met de doorgaande vergrijzing en individualisering in het verschiet is het huidige systeem naar inhoud en financiën niet houdbaar. Wij gebruiken onze (regionale) kanalen richting de VNG om dit te bepleiten.

Extra budgetten vanuit het Rijk

Zoals bekend zijn de “onderhandelingen” tussen de VNG en het rijk over substantieel extra geld voor gemeenten al een tijdje gaande. Het gaat om de benarde financiële positie van gemeenten in het algemeen en specifiek om de tekorten door te weinig middelen voor het sociaal domein. Diverse onderzoeken (die al dan niet gedaan zijn in opdracht van BiZa en/of VNG) tonen aan dat er geld bij moet, alleen de beslissing hierover wordt overgelaten aan een nieuw kabinet. Zoals we allen weten is dat nieuwe kabinet er nog niet. Bovenstaande is een kans voor de hoogte van de Algemene Uitkering, maar het gaat helaas nog tot na de septembercirculaire duren voordat we daar uitsluitsel over hebben. Daarnaast speelt dat een nieuw kabinet nog moet besluiten over de herverdeling van het gemeentefonds waar we uit de laatst door het Rijk naar buiten gebrachte verdeling onverwacht positief uit sprongen. Er zijn echter ook risico's op dit vlak. Er is nog het technisch ingewikkelde verhaal van het “ontvriezen” van samen de trap op en af en het weer voortzetten van de opschalingskorting. We verwachten per saldo dat de meicirculaire (en de septembercirculaire) geen echt opzienbarende uitkomst positief of negatief biedt.

Dekkingsmogelijkheden

Met deze voorjaarsnota laten we laten zien dat we de per saldo negatieve autonome budgettaire ontwikkelingen structureel kunnen opvangen door:

- voortvarend in te zetten op de in gang gezette bezuinigingen in het sociaal domein,
- het, indien realistisch, ramen van een deel van de te verwachten rijksmiddelen voor het sociaal domein of breder de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds,
- door kritisch te kijken naar volume-, areaal- en prijsontwikkelingen.

Resterende incidentele tekorten moeten we afdekken uit de reserves.

Bij de Programmabegroting 2022-2025 zullen we, binnen de hier aangegeven kaders, de concrete mix van budgettaire maatregelen voorstellen voor een structureel sluitende meerjarenbegroting die de toets van de provincie kan doorstaan.

Wanneer we dit alles meewegen, is ‘structureel sluitend’ het hoogst haalbare. Vanzelfsprekend hadden we graag een significant positief budgettair perspectief achtergelaten voor de komende bestuursperiode, of anders gezegd; iets meer ruimte in het huishoudboekje. Het creëren van deze ruimte is echter, helaas, niet reëel gezien de hiervoor geschetste ontwikkelingen.

We verwachten, ondanks dat het budgettair niet meezit, het in de afgelopen jaren in gang gezette beleid grotendeels voort te kunnen zetten. We moeten wel scherp aan de wind varen, en er moeten geen nieuwe tegenvallers op ons pad komen zoals de eerder geschetste prijsstijgingen van bouwmaterialen etc.

Wat het effect van de uitgangspunten van deze voorjaarsnota in detail is op onze doorlopende doelstellingen, activiteiten en middelen werken we graag voor u uit in de aanstaande Programmabegroting 2022-2025.

Technische kaders programmabegroting 2022-2025

De basis voor de technische kaders van de komende Programmabegroting 2022-2025 is het Centraal Economisch Plan 2021 van het CPB. Dit betekent dat voor de loon- en prijspeilontwikkelingen de volgende parameters worden gebruikt:

- Prijspeil 1,4%
- Loonvoet 1,5%

De tariefstijging belastingen (exclusief OZB) en heffingen wordt hierdoor 1,4%. Dit is zoals met u is afgesproken het gewogen gemiddelde van 3x prijspeilontwikkeling en 1x loonvoetontwikkeling.

Bij eerdere programmabegrotingen is besloten tot een getrapte verhoging van de OZB. Om ook de begrote meeropbrengst voor 2022 te realiseren is een verhoging met 2% nodig. Samen met de 1,4% inflatieontwikkeling blijft de tariefstijging OZB voor 2022 beperkt tot in totaal 3,4%.

De Financiële uitkomst

In de onderstaande tabel vindt u de ontwikkeling van het saldo in de jaren 2021-2025. In het onderdeel dekkingsplan geven wij aan op welke wijze wij met deze saldo willen omgaan.

Bedragen x € 1.000	2021			2022	2023	2024	2025
	lasten	baten	saldo	saldo	Saldo	saldo	saldo
Programma 1	-1.121	-47	-1.168	-1.269	-1.297	-1.326	-1.326
Programma 2	-127	60	-67	-67	-67	-67	-249
Programma 3	-91	0	-91	0	0	0	0
Programma 4	-185	-20	-205	-64	-64	-64	-64
Programma 5	0	0	0	0	0	0	0
Programma 6	0	0	0	55	521	660	660
Programma 7	-324	288	-36	-36	-36	-36	-36
Programma 8	0	-58	-58	-145	-195	-245	265
Diverse programma's Corona	-2.574	2.440	-134	0	0	0	0
Totaal budget neutrale mutaties	-1.488	1.488	0	0	0	0	0
Totale afwijking Voorjaarsnota (VJN)	-5.910	4.151	-1.759	-1.526	-1.138	-1.078	-750
Saldo begroting 2021-2025 voor VJN			-2.734	-650	-849	2	2
Saldo begroting 2021-2025 na VJN			-4.493	-2.176	-1.987	-1.076	-748

De grootste meerjarig mutaties:

De grootste meerjarige mutaties zijn:

Programma 1:

- Ontwikkeling kosten WMO (nadeel € 0,8 miljoen)
- Ontwikkeling kosten jeugd (nadeel € 0,4 miljoen)

Programma 6:

- Lagere bijdrage VGGM brandweer (voordeel € 0,7 miljoen in vanaf 2024)

Programma 8:

- Geen dividend Vitens (nadeel € 0,1 miljoen)

In de bijlagen 1 tot en met 11 wordt een nadere toelichting op de verschillen gegeven. Er zit een aantal mutaties bij die het karakter hebben van het ineens bijstellen van een aantal (cumulatieve) kleinere effecten van de afgelopen jaren. Omdat we de laatste jaren in het geheel wat krappert zijn gaan ramen wordt het belangrijker bedragen ook naar boven bij te stellen wanneer dat bijvoorbeeld door prijs of areaalstijging nodig is.

Corona

Via raadsinformatiebrieven wordt u regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de coronacrisis in onze gemeente. Via deze voorjaarsnota informeren wij u over de budgettaire stand van zaken.

In de jaarstukken hebben wij aangegeven dat wij via de Voorjaarsnota 2021 € 80.000 voor de uitvoering van de TOZO en € 54.000 voor overige corona-uitgaven willen overhevelen naar 2021. Deze twee zaken vormen samen het saldo op de baten en lasten corona. Dit op basis van het uitgangspunt dat corona-inkomsten in principe worden ingezet voor corona-gerelateerde uitgaven.

Daarnaast hebben wij in deze voorjaarsnota de diverse uitkeringen van het Rijk vanwege corona verwerkt. Dit is gekoppeld aan het doel waarvoor het Rijk de uitkeringen beschikbaar stelde. Gezien onze budgettaire positie zullen wij echter voor de onderwerpen waarop mogelijk aanvullend beleid moet worden gemaakt spaarzaam met de budgetten omgaan.

Mijlpalenplan

Op 15 april 2021 hebben wij toegezegd om u via de Voorjaarsnota 2021 nader te informeren over de inzet van het resterende mijlpalenbudget van € 3,4 miljoen in 2021 en volgende jaren. Via de Jaarstukken 2020 hebben wij u geïnformeerd over de uitgaven in 2020 voor in totaal € 100.000.

Langs een aantal majeure thema's (steunstructuur, ICT en HRM) informeren wij u in dit hoofdstuk nader over de voortgang van de realisatie van de ambities uit het mijlpalenplan. De periode tussen de consultatie van april en de totstandkoming van de voorjaarsnota is relatief beperkt, toch zijn er belangrijke stappen gezet.

De steunstructuur

De inrichting van de steunstructuur is nu nagenoeg afgerond. Op alle plekken die wij voor ogen hadden is een teamleider benoemd.

Het gaat om 12 teamleiders waarvan:

8 in loondienst (6,72 fte)

3 extern (2,56 fte)

Totaal 9,28 fte waarvan 2 fte uit reguliere formatie.

bedragen x € 1.000	Mijlpalenplan per 1 mei 2021			
	2020	2021	2022-2024	Totaal
Versterken van de organisatie				
Algemeen	100	1.000	400	1.500

Onder algemeen vallen de extra personele kosten die we maken voor de steunstructuur in 2021 en het 1^e halfjaar van 2022, het versterken van de beheersorganisatie op het gebied van sociaal domein en informatisering en om op financieel en HRM-gebied verder in control te komen. Bij het verder in control komen van financiën en HRM gaat het bijvoorbeeld om een inhaalslag op activiteiten rond de HR-cyclus en het verder professionaliseren van de control en financiën.

Omdat op dit moment de steunstructuur en de invulling van de noodplekken (versterken beheersorganisatie) grotendeels staat kunnen we goed inschatten dat we wat dat betreft het budget voor 2021 uitnuttten. Het betreft € 0,9 miljoen van de € 1,0 miljoen onder algemeen 2021.

Het komende halfjaar gaan we ook inzetten op het op financieel en HRM-gebied verder in control komen. De hiervoor in de € 1,0 miljoen van 2021 resterende € 0,1 mln. willen we daarvoor inzetten.

Bij de tweede bestuursrapportage kunnen we een nog scherpere inschatting maken omdat we dan zeker weten dat we de bezetting voor acht maanden van het jaar op het gewenst peil hebben kunnen krijgen en houden

De steunstructuur (domeinmanagers en teamleiders) is cruciaal om op meerdere vlakken de sturing te intensiveren. Opbrengsten hiervan worden verwacht rond thema's die niet alleen voor de ambtelijke organisatie van belang zijn, maar ook voor de gemeenteraad, de samenleving en het college. En dan gaat het om zaken als:

- Versterken kwaliteit bestuurlijke stukken, door meer sturing op bestuurlijk-ambtelijk samenspel en integraliteit van (team-overstijgende) advisering;
- Heldere processen waardoor grip en sturing versterkt wordt en de dienstverlening verbetert;
- Aandacht voor medewerkers (bijvoorbeeld terugdringen verzuim, HR gesprekscyclus, aansturing, ontwikkeling en beoordeling);
- Realisatie concernplan en teamplannen;

- Control, door toedelen van verantwoordelijkheden en control op de uitvoering, is weer zichtbaar wie waarvan is en komt de informatievoorziening naar en van directie, bestuur en organisatie op niveau;
- Vergroten financiële discipline onder meer door aanscherping financiële processen en rol budgethouders.

De toename van directe aandacht voor mensen en organisatie zorgt voor het in goed in kaart hebben van stand van zaken en de aandachtspunten organisatie, dat levert grip op en is de start van de verbeterslag.

De effecten die wij nastreven zijn nog niet altijd in de volle breedte zichtbaar. De teamleiders zijn veelal recent benoemd en zijn nu nog volop bezig met het vinden van hun weg in de organisatie, het leren kennen van hun medewerkers en het uitzetten van de nodige lijnen. Dat dat wegens de beperkingen als gevolg van corona tijd een extra inspanning vergt is goed om te benadrukken. Ook hebben we te maken met een tweetal vacatures in de ambtelijke top, die van manager Sociaal Domein en Gemeentesecretaris/Algemeen Directeur. Voor de functie van Gemeentesecretaris/Algemeen Directeur wordt nu geworven voor een vaste invulling. De nieuwe interimmanager Sociaal Domein is begonnen en vervult per 1 juli deze functie volledig.

Vaste formatie	284,78
Bezetting	255,41
Bezetting Steunstructuur	6,72
Bezetting noodplekken	6,15
Bezetting incl. steunstructuur en noodplekken	268,28
Vacatures incl. steunstructuur en noodplekken	16,5 (284-268)
Vacatures exc. steunstructuur en noodplekken	29,37 (284-255)

In/uitstroom 2021 tot en met 1 mei	
Uit	14
In	21

Verzuim	
1 ^e kwartaal 2021	4,03%
Voortschrijdend jaargemiddelde op 1-4-2021	5,51%
Voortschrijdend jaargemiddelde was op 31-12-2020	6,76%

ICT

ICT is het vliegwiel voor doorontwikkeling van de organisatie en de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Managementinformatie

Het hebben van goede stuurinformatie voor de bedrijfsvoering en de relevante informatie voor de domeinen en het ontsluiten van deze informatie via dashboards heeft prioriteit. In het mijlpalenplan is hiervoor budget beschikbaar gesteld.

Het budget voor 2021 zal met name in het 2e halfjaar gebruikt worden om te komen tot bruikbare en relevante managementinformatie voor sturing van de organisatie als ook de performance van onze maatschappelijke doelstellingen.

Dit betekent een impuls voor het data gedreven werken die gelijk op dient te gaan met het versterken van het databedreven werken van onze organisatie. Dus opleiden van medewerkers, het versterken van data-analyse capaciteit binnen de organisatie en op projectmatige wijze externe expertise binnenhalen om ons te begeleiden bij de afweging van zelf ontwikkelen of aankoop van externe software oplossingen (en aankoop- en implementatiebegeleiding daarvan).

Dit is nodig om te versnellen. Op dit moment hebben wij drie vacatures binnen de groep medewerkers die hiermee zijn belast. Aan het einde van het tweede kwartaal van 2021 verwachten wij deze vacatures van data-/informatie analisten en ICT specialisten die we hierin ook nodig hebben ingevuld te hebben.

Vervolgens wordt in het derde kwartaal een projectplan opgesteld om de gewenste versnelling aan te brengen.

Aangezien toename van het werken met data ook implicaties heeft voor informatieveiligheid en privacy aspecten gaat het versterken van deze manier van werken eveneens gepaard met het vergroten van het vermogen van de organisatie om risico gedreven deze ontwikkeling verder vorm te geven.

ICT transformatie Sociaal domein

Het betreft de kosten van het overgaan naar andere software binnen het sociaal domein. Deze overgang is nodig om effectiever te kunnen werken. Ook betreft het de invoering van het contractmanagement binnen het sociaal domein.

bedragen x € 1.000	Mijlpalenplan per 1 mei 2021			
	2020	2021	2022-2024	Totaal
Managementinformatie en ICT op orde.				
Managementinformatie		350	350	700
ICT transformatie Sociaal domein		100		100
Totaal Managementinformatie/ICT (b)	0	450	350	800

HRM

De ontwikkeling van medewerkers is essentieel in de ontwikkeling van de organisatie. Het opleidingsbudget zal worden ingezet voor ontwikkeling en implementatie van het concept dienend leiderschap, de HR cyclus, de vakgerichte en de competentiegerichte ontwikkeling van medewerkers.

bedragen x € 1.000	Mijlpalenplan per 1 mei 2021			
	2020	2021	2022-2024	Totaal
Budget ontwikkeling competenties medewerkers, cultuurverandering en opleiding (c)	0	325	250	575

Transformatie / Taskforce bezuinigingen Sociaal Domein

Op 12 november 2020 is zowel het Transformatieplan 'Nuchter denken, sociaal handelen' als het overzicht Taskforce vastgesteld. Het te realiseren doel van het overzicht Taskforce, met 50 maatregelen transformatie (besparingen) en bezuinigingen, is om uiteindelijk in 2024 binnen de totale uitgaven sociaal domein een besparing van € 2,6 miljoen te realiseren. Sinds september vorig jaar zijn we bezig om in de organisatie conform de lijnen uit het Transformatieplan te werken; dit betekent dat we kritisch zijn op elke kostenuitgave; we wachten dus niet op het vaststellen van verordeningen, maar kijken nu ook al waar we - vooruitlopend op aangescherpt beleid - kosten kunnen besparen. Op dit moment lopen diverse pilotprojecten in het kader van de Transformatie. Onderdeel van de Transformatie is dat de effecten en kosten(besparing) van deze pilotprojecten de komende tijd goed worden gemonitord.

Het merendeel van de te realiseren besparingen moet in lijn met de keuze van uw raad plaatsvinden binnen de domeinen jeugd en Wmo en moet worden gevonden in afschaling van de ondersteuning bij de hulpvraag van de inwoners. Van de totale taakstellende besparingen en bezuinigingen ten bedrage van € 1,1 miljoen voor 2021, is bijna de helft, te weten € 0,5 miljoen gerealiseerd. Deze bezuinigingen zijn met name gevonden binnen de thema's onderwijs en sport op het onderdeel vastgoed.

Voor de overige € 0,6 miljoen dat met name binnen Jeugd en Wmo nog moet worden bespaard, is de realisatie complexer en minder eenvoudig te realiseren. Verordeningen worden opnieuw en 'van onderaf' opgebouwd, naar de oorspronkelijke bedoeling van de wettelijke regelgeving; dit normaliseren is de rode draad in het Transformatieplan. Daardoor is de doorlooptijd langer. We zetten daarom nu fors in op het wegwerken van de opgelopen achterstand bij de geprognostiseerde besparingen. Dit doen we door de formatie tijdelijk extra uit te breiden vanuit de beschikbare middelen van het mijlpalenbudget en nog meer focus aan te brengen op de geprioriteerde projecten.

Het gaat hierbij onder andere om het:

- opzetten van inkoop- en contractbeheer WMO;
- aanpassen van de beleidsregels en verordening WMO;
- aanpassen van de verordening leerlingenvervoer;
- project van WMO naar Wet langdurige zorg (WLZ);
- samen met de regio FoodValley inzetten op specifieke focusthema's;
- aanpassen verordening jeugd;
- driehoeksoverleg jeugd en Wmo (kwaliteit, beleid en uitvoering).

Over de transformatie inkoop WMO hebben we een aparte raadsinformatiebrief gemaakt.

De planning van enkele genoemde documenten zijn veelal in de Lange Termijn Agenda (LTA) van uw raad opgenomen voor behandeling in het najaar. Als de behandeling van deze aangescherpte documenten (afschalen van de ondersteuning / minder mogelijkheden voor de inwoners) er toe leidt dat deze direct worden vastgesteld, betekent dit dat na de terinzagelegging de besparingsmogelijkheden die hiervan afhankelijk zijn vanaf eind 2021 kunnen worden gerealiseerd.

Ondanks de extra inzet bestaat het risico dat de geprognostiseerde besparingen in 2021 niet volledig worden gerealiseerd.

Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investeringsen

In de raadsvergadering van november 2020 zijn de projecten ruimtelijke en maatschappelijke investeringen 2021-2025 vastgesteld. Iedere jaarschijf zal vervolgens afzonderlijk beschikbaar worden gesteld bij de successievelijke voorjaarsnota's. Voor 2022 staan diverse projecten in deze planning voor een totaalbedrag van € 2.332.500. Een gedeelte van deze projecten zijn een voortzetting van de projecten die in 2021 opgestart zijn. Dat zijn 12 projecten voor in totaal € 1.330.000. Wij stellen voor deze € 1,3 miljoen via deze Voorjaarsnota 2021 beschikbaar te stellen overeenkomstig het raadsbesluit van november 2020. Daarnaast stellen wij voor om een bedrag van € 1.002.500 beschikbaar te stellen voor een viertal projecten. Het gaat hierbij om: verkeersmaatregelen aan de Stoutenburgerlaan, Watergoorweg, de wijk Renselaer en de Campenbuurt.

Stoutenburgerlaan

Voor de verkeersmaatregelen Stoutenburgerlaan is eind 2020 reeds een subsidie ontvangen (€ 147.000), met als voorwaarde dat we binnen een jaar de maatregelen hebben gerealiseerd in combinatie met de herinrichting. Door de ontvangst van de subsidie was het nodig om de planning te wijzigen. De verkeersmaatregelen en herinrichting aan de Hoefslag zullen later opgestart worden zodat het project verkeersmaatregelen Stoutenburgerlaan eerst wordt opgepakt. We stellen voor deze wijziging van de planning in de kredieten van 2021 te verwerken.

Watergoorweg

De Watergoorweg (gedeelte N301-tot aan RW-28) is een belangrijke ontsluitingsweg. Deze weg ontsluit het Industrierrein Arkervaat-West en een gedeelte van het industrierrein Watergoor. Het vormt een belangrijke verbinding richting N301/Berencampweg en Arkemheenweg (rotonde Doornsteeg). Daarnaast wordt de Watergoorweg veel gebruikt door fietsverkeer. Enerzijds betreft dit fietsverkeer van mensen die werkzaam zijn op de hiervoor genoemde bedrijventerreinen en anderzijds wordt deze weg ook heel veel gebruikt door recreatief fietsverkeer, richting de Arkemheerpolder of Arkersluisweg en vice versa richting het centrum van Nijkerk (gedeelte N301 richting Havenstraat). Langs dit gedeelte liggen overigens wel vrijliggende fietspaden.

Gelet op de grote intensiteiten van vrachtverkeer (veel laadperrons), autoverkeer en dat de Watergoorweg een 50 km weg is, is de fietser zeer kwetsbaar, waardoor de veiligheid van de fietser in het geding is. Gewenst zijn vrij liggende fietspaden. Hiervoor dient het gehele wegprofiel opnieuw te worden gereconstrueerd. Ook zullen bestaande watergangen overkluist moeten gaan worden om de fietser een eigen fietspad te geven, wat de verkeersveiligheid zeer bevordert. Al met al een behoorlijke ingreep, die zeker de verkeersveiligheid ten goede zal komen. Met deze maatregelen zal de Watergoorweg veiliger worden voor zowel de recreatieve fietser als de fietser die werkzaam is op dit gedeelte van het industrierrein.

Renselaer en Campenbuurt

Voor 2022 en 2023 staat de investeringen in De Stuw en de aanpak van het warmtevraagstuk voor de wijken Renselaer en Campenbuurt gepland. Deze projecten zullen via een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voorgelegd worden

In onderstaand overzicht het totaalbeeld van het toekomstig beslag op de reserve PRMI. Deze reserve wordt gevoed door een dotatie vanuit de algemene reserve ter hoogte van het investeringsbedrag tot een maximum van € 14.350.000, zoals vastgesteld in het raadsvoorstel van november 2020.

Projecten	2021	2022	2023	2024	2025
Beschikbaar	€ 2.440.000				
Via voorjaarsnota op basis start voorgaand jaar		€ 1.330.000	€ 875.000	€ 572.500	€ 45.000
Via voorjaarsnota, nieuwe projecten		€ 1.002.500 *	€ 1.630.000		€ 155.000
Middels apart raadsvoorstel		€ 1.900.000	€ 1.900.000	€ 1.250.000	€ 1.250.000
Totaal	€ 2.440.000	€ 4.232.500	€ 4.405.000	€ 1.822.500	€ 1.450.000

* Specificatie:

Stoutenburgerlaan	€ 220.000
Watergoorweg	€ 700.000
Wijk Renselaer, verkeer	€ 57.500
Wijk Campenbuurt, verkeer	<u>€ 25.000</u>
	€ 1.002.500

Omgevingswet

De gemeente Nijkerk bereidt zich al enige tijd voor op de Omgevingswet. Een wet die veel impact heeft (zie ook het kader). Na een aantal uitstelmomenten treedt de wet waarschijnlijk op 1 januari 2022 in werking.

Wat is de Omgevingswet?

De Omgevingswet is een grootschalige modernisering van het omgevingsrecht. Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bundelt de gebiedsgerichte onderdelen van de huidige wetten in één Omgevingswet, met één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures. Hierdoor ontstaan betere mogelijkheden voor integraal beleid, evenals een betere en eenvoudige wet- en regelgeving. Plannen en vergunningen worden zo veel mogelijk gebundeld, procedures worden sneller. Wie het over de Omgevingswet heeft, spreekt van een transitie in het fysiek domein. Waar het eerst nog ging over een wetswijziging of een stelselherziening is die terminologie inmiddels niet langer passend. Het is één transitieopgave met verschillende onderdelen: andere manier van organiseren (werkwijze), andere manier van denken (cultuur, houding en gedrag), ander type organisatie (structuur).

In de afgelopen jaren hebben we al vele voorbereidingen getroffen in het kader van de invoering van de Omgevingswet, zowel binnen de gemeentelijke organisatie, als samen met de OddV. Ook zijn de eerste stappen richting de samenleving gezet.

Er is door de VNG een 'lijst met minimale acties voor inwerkingtreding Omgevingswet' opgesteld. Op basis van die lijst liggen wij als gemeente Nijkerk aardig op koers.

Drie sporen

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft drie sporen: een Inhoudelijk-juridisch spoor, een digitaal spoor en een 'andere manier van werken' spoor.

Inhoudelijk-juridisch spoor. Er is een aantal instrumenten in het kader van de Omgevingswet: de omgevingsvisie, waarmee al enkele jaren geleden is gestart en in zijn eerste vorm begin 2022 naar alle waarschijnlijkheid definitief wordt. Het omgevingsplan is een nieuw instrument en deels vervanger van het bestemmingsplan en een aantal gemeentelijke verordeningen. Dit is een enorme operatie waarmee wij onlangs zijn gestart. Dit proces loopt tot 2029 door. Het geldt als plan voor het gehele gemeentelijk grondgebied. De komende jaren wordt er aan het nieuwe omgevingsplan via een tijdelijk omgevingsplan en een proef omgevingsplan hard gewerkt. Andere belangrijke elementen in dit spoor zijn de omgevingsvergunningen. Ook moet een nieuwe commissie (opvolger van commissie ruimtelijke kwaliteit) worden geïnstalleerd en moet de legesverordening worden aangepast.

Het tweede spoor betreft het **DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet)**.

In het kader van de nieuwe Omgevingswet komt er een centrale digitale ontsluiting van alle gegevens en geldende regels binnen de fysieke leefomgeving. Dit DSO wordt het nieuwe omgevingsloket. Initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden kunnen snel zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. De gemeente moet diverse soorten software aanschaffen, in het kader van omgevingsvergunningen, maar ook op het gebied van de nieuwe omgevingsplannen.

Het derde spoor is "**de andere manier van werken**". Een van de belangrijkste basisprincipes van de nieuwe wet is dat er meer ruimte is voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. Daarmee verandert ook de rol van de gemeente. Om ons van deze veranderende rol bewust te zijn wordt dit op diverse manieren met de medewerkers opgepakt: via opleidingen, (interactieve) presentaties en het Omgevingsspel. Daarnaast wordt het nieuwe instrument de Omgevingstafel verder uitgewerkt en wordt ermee geoefend.

Tenslotte wordt op diverse plekken de relatie tussen de andere manier van werken en het nieuw dienstverleningsconcept gelegd. In bijlage 4 vindt u de budgettaire consequenties van het in- en uitvoeren van de Omgevingswet.

Dekkingsrichting

In deze voorjaarsnota sluiten de jaren 2021-2025, ondanks de bij de Programmabegroting 2021-2024 doorgevoerde bezuinigingen op het sociale domein, met aanzienlijke tekorten af.

Indien wij niets aan deze tekorten doen, verslechtert onze vermogenspositie hierdoor over de periode 2021-2025 met € 6,3 miljoen. Eind vorig jaar is al duidelijk geworden dat om het volledige Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings (PRMI) te realiseren de dekkingsmogelijkheden in onze Algemene Reserve te beperkt zijn. Op enig moment zal dit aangevuld moeten worden door een bestemmingsreserve zoals de Reserve Grondbedrijf. Verder oplopende tekorten in ons meerjarenperspectief zetten dit verder onder druk.

Wij willen voor de komende raadsperiode een sluitende Programmabegroting 2022-2025 kunnen aanbieden. Dit betekent voor ons dat in ieder geval de tekorten in 2024 zo goed als opgelost moeten zijn en in 2025 volledig. De definitieve oplossingen zullen wij u bij de Programmabegroting 2022-2025 presenteren. Daarvoor zien wij nu globale mogelijkheden.

Van de volgende mogelijkheden maken we geen gebruik:

- Wij doen geen voorstellen tot extra verhoging van de OZB.
- In de Begroting 2022-2025 doen wij geen voorstellen voor “ingrijpende” nieuwe bezuinigingen. We beschikken ook niet over een actuele en “geparticipeerde” lijst met resterende opties. De haalbare ideeën zijn ingezet.

Kansen en risico's Algemene Uitkering Gemeentefonds

Zoals bekend zijn de onderhandeling tussen de VNG en het Rijk over substantieel extra geld voor gemeenten al een tijdje gaande. Het gaat om de benarde financiële positie van gemeenten in het algemeen en specifiek om de tekorten door te weinig middelen voor het sociaal domein. Diverse onderzoeken (die al dan niet gedaan zijn in opdracht van BiZa en/of VNG) tonen aan dat er geld bij moet, alleen de beslissing hierover wordt overgelaten aan een nieuw kabinet en dat is er nog niet. Bovenstaande is een substantiële kans voor de Algemene Uitkering, maar daar hebben we dus voorlopig nog geen uitsluitsel over.

Daarnaast speelt dat een nieuw kabinet nog moet besluiten over de nieuwe ‘herverdeling’ van het gemeentefonds waar we uit de laatst door het Rijk naar buiten gebrachte verdeling onverwacht positief uit sprongen. Er zijn echter ook risico's op dit vlak. Er is nog het technisch ingewikkelde verhaal van het “ontvriezen” van samen de trap op en af en het weer voortzetten van de opschalingskorting. We verwachten per saldo dat de meicirculaire (en mogelijk ook de septembercirculaire) geen opzienbarende uitkomst positief of negatief biedt.

Bij de Programmabegroting 2022-2025 komen we met voorstellen hoe we, indien dan reëel, een deel van de kansen op een hogere Algemene Uitkering toch kunnen ramen. Het kan ook dat we voorstellen om een deel van de extra middelen van het Rijk voor de jeugdwet na 2022 structureel door te trekken. Tot nu toe doen we dat nog niet maar de provincie vindt dit onder voorwaarden wel acceptabel.

Oplossingsrichting risicovoller ramen

Op hoofdlijnen zien we mogelijkheden om middels risicovoller ramen een deel van het benodigde tekort op te lossen. Uiteraard zullen wij dit gefundeerd doen. Hierbij zullen wij kritisch kijken naar de budgetten in alle domeinen. Dit doen we door kritisch te kijken naar volume-, areaal- en prijsontwikkelingen. Ook binnen het sociale domein zien we kansen, maar we waken er voor dat een mogelijk voordeel op voorhand te optimistisch wordt ingeboekt.

Ook verwachten we veel van de organisaties uit het voorliggend veld. De preventiehypothese (met meer preventie gaan we naar minder zware zorg) moet realiteit worden. Daarom gaan we grondig onderzoeken hoe het voorliggend veld effectiever en efficiënter bij kan dragen aan de doelen uit het Transformatieplan SD. We willen het maatschappelijk middenveld in staat blijven stellen te werken aan een inclusieve en energieke samenleving. Hierbij moeten we echter, gezien de gegeven omstandigheden, kritisch kijken naar de noodzakelijkheid en het effect van investeringen en subsidies. We sluiten niet uit dat dit vervolgens niet alleen aanleiding geeft tot herschikking van middelen maar ook tot bezuinigingen op dit vlak.

Door bovenstaande uit te voeren verwachten wij u een sluitende meerjarenbegroting 2022-2025 te kunnen aanbieden.

2021

Door de tekorten meerjarig terug te dringen daalt ook het saldo van de tekorten op de individuele jaarschijven. Over 2021 ontvangen we op basis van berichtgeving van het Rijk nog extra middelen van naar verwachting ruim € 1 miljoen o.a. voor tijdelijke uitbreiding van (ambulante en klinische) crisiscapaciteit jeugd-ggz, de aanpak van wachtlijsten en voor het voorkomen daarvan en meer praktijkondersteuners jeugd-ggz. Deze inkomsten en de uitgaven die we daarvoor willen doen hebben we in deze voorjaarsnota nog als PM beschouwd. Een en ander moet nog nader worden uitgewerkt en delen van het bedrag zijn wellicht sterk geormerkt maar wanneer we ook met deze middelen spaarzaam omgaan blijft daar wellicht wat van over. Bij de 2^e Bestuursrapportage 2021 zullen we over de budgettaire effecten hiervan rapporteren. Dan is ook een weer een betere inschatting te maken van het tekort van 2021 dat op voorhand ten laste van de Algemene Reserve komt.

Bijlagen

1. Programma 1 Inclusief

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	Saldo	saldo	saldo	saldo
1	WMO hulpmiddelen	-147	0	-147	-147	-147	-147	-147
2	WMO huishoudelijke hulp	-204	50	-154	-149	-149	-149	-149
3	WMO begeleiding dagbesteding	-553	0	-553	-534	-534	-534	-534
4	Pilot sociaal domein Slaapwacht Kwintes	-108	0	-108	0	0	0	0
5	Jeugdhulp	-137	0	-137	-335	-335	-335	-335
6	Project jeugd aan zet (wintereditie)	-10	0	-10	0	0	0	0
7	Knooppunt FV Jeugd	-59	0	-59	-89	-89	-89	-89
8	Vraagafhankelijk vervoer (VAV)	0	0	0	-15	-43	-72	-72
9	Ontmoetingspleinen/Pas-huis	0	0	0	PM	PM	PM	0
10	Procesregisseurs	117	0	117	-117	0	0	0
10	Dekking Algemene reserve	0	-117	-117	117	0	0	0
11	Overig	-20	20	0	0	0	0	0
	Totaal	-1.121	- 47	-1.168	-1.269	-1.297	-1.326	-1.326

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. WMO hulpmiddelen.

Op basis van de in het kalenderjaar 2020 ten opzichte van 2019 gestegen uitgaven voor WMO hulpmiddelen, is het de verwachting dat de uitgaven vanaf 2021 gemiddeld hoger gaan uitvallen dan geraamd. Dit geldt met name voor de uitgaven aan vervoer- en woonvoorzieningen. Gezien het open einde karakter van deze regeling voor veelal incidentele voorzieningen zijn de uiteindelijke kosten hiervan lastig in te schatten.

2+3 WMO huishoudelijke hulp en WMO begeleiding dagbesteding

De uitgaven voor WMO huishoudelijke hulp, begeleiding en bemoeizorg zorg in natura (ZIN) zijn na de stand van de 2e bestuursrapportage 2020 verder toegenomen. Gezien de uitgaven over 2020 en de eerste maanden van 2021, blijkt dat de huidige gemeentelijke begroting niet in de pas loop met de werkelijke kostenontwikkeling van deze uitgaven. Over de transformatie inkoop WMO hebben we een aparte raadsinformatiebrief gemaakt.

Het is de verwachting dat dat uitgaven voor huishoudelijk hulp, begeleiding en bemoeizorg vanaf 2021 respectievelijk € 185.000, € 563.000 en € 35.000 (sluit niet aan bij de cijfers) hoger gaan uitvallen dan begroot. Tevens is per medio maart 2021 sprake van extra incidentele kosten huishoudelijke hulp en begeleiding van € 24.000 door hogere facturatie over 2020 in 2021 dan verwacht bij het opstellen van de jaarrekening 2020.

Tegenover genoemde toename van de uitgaven WMO zorg in natura, staan zowel de vanaf 2021 hogere te verwachten ontvangsten uit inning van eigen bijdragen WMO ad € 50.000 per jaar als de verwachte lagere uitgaven aan WMO persoonsgebonden budgetten (PGB) € 50.000 per jaar.

4. Pilot sociaal domein Slaapwacht Kwintes

In 2019 is in de gemeente Nijkerk (locatie Hoevelaken) gestart met een eigen pilot beschermd wonen via Kwintes. Het aanbod is gericht op jongeren tussen 17 en 24 jaar met psychosociale- en of psychische beperking. Het gaat om jongeren die nog thuis wonen en dreigen uit huis geplaatst te worden en jongeren die uitstromen vanuit de jeugdzorg. Ook voor jongeren die mogelijk vervroegd uit kunnen stromen vanuit jeugdzorg.

De kosten van een reguliere "Driemilieusvoorziening" (verblijf met overnachting op een behandelgroep gesitueerd op een terrein) is enorm hoog. Door zorg anders in te regelen wordt geprobeerd om goedkopere, maar ook betere zorg te creëren. Onderdeel van deze pilot is de slaapwacht. De slaapwacht is aanspreekpunt voor cliënten, bewaakt het dag- en nachtritme en zorgt voor een veilig leefklimaat.

Het is de verwachting dat deze pilot op zijn vroegst in 2021 kan worden geëvalueerd (dit was gepland in 2020). De uitgaven aan de Slaapwacht via Kwintes bedragen € 9.000 per maand. Voor 2021 komt dit neer op incidenteel € 108.000. Hiervoor is geen dekking binnen de bestaande budgetten sociaal domein.

5. Jeugdhulp

In het kalenderjaar 2020 zijn de uitgaven voor jeugdhulp (Foodvalley) zorg in natura t.o.v. 2019 verder toegenomen met € 180.000. Hiertegenover zijn de uitgaven voor jeugdhulp persoonsgebonden budgetten in 2020 gedaald met € 43.000. Op basis van de werkelijke uitgavenontwikkeling jeugdhulp 2020, wordt voorgesteld om de begrote uitgaven voor jeugdhulp vanaf 2021 structureel naar boven bij te stellen met per saldo € 137.000 per jaar.

Prijspeilontwikkeling

De verwachte prijspeilontwikkeling van jeugdhulp bedraagt in 2022 3,0%. Dit is hoger dan de gemeentelijke prijsindex van 1,4%. De verwachte boven trendmatige prijspeilontwikkeling ten opzichte van de gemeentelijke prijspeilontwikkeling voor een bedrag van € 198.000 brengen wij ten laste van het begrotingsresultaat.

6. Project jeugd aan zet (wintereditie)

Het landelijke programma Jeugd Aan Zet in Crisistijd krijgt, na een succesvolle wintereditie, een vervolg met een zomereditie. Met deze subsidie hoopt de overheid jongeren te stimuleren maatschappelijke activiteiten te ondernemen, die passen binnen de RIVM-richtlijnen. Deze activiteiten moeten o.a. een positieve bijdrage leveren aan de fysieke en mentale gezondheid van jongeren in corona tijd. Tot 1 februari 2021 kunnen gemeenten eenmalig € 10.000 rijksgeld aanvragen in het kader van de wintereditie Jeugd aan zet. De gemeente Nijkerk heeft in januari 2021 ook een aanvraag ingediend. Via de Meicirculaire 2021 van het gemeentefonds worden de middelen van de wintereditie aan gemeenten en dus waarschijnlijk aan Nijkerk, beschikbaar gesteld.

7. Knooppunt FV Jeugd

Met het raadsvoorstel "Governance & Inkoopstrategie FoodValley Jeugd" (april 2021) wordt de sinds 2015 toegenomen reikwijdte van de regionale samenwerking jeugdhulp bekrachtigd. De toename in werkzaamheden en borging van beoogde kwaliteit vraagt om een structurele toename van capaciteit en middelen. Er is door de raad ingestemd met de financiële consequenties van scenario B rapport SeederDeBoer. Dit houdt in een aanvullende gemeentelijke bijdrage ingaande 2021 (€ 77.000 incidenteel 2021 en per 2022 een bedrag van € 107.000 structureel). Dit inclusief de de raad geaccordeerde uitbreiding van de formatie met 0,35 fte.

Uit de voor 2021 gefactureerde bedrijfsvoeringskosten voor het knooppunt Foodvalley jeugd blijkt, dat deze kosten € 18.000 per jaar lager uitvallen dan begroot. De verwachting is dat dit effect structureel is. Daarom zijn de kosten ten opzichte van het raadsbesluit structureel met € 18.000 verlaagd.

8. Vraag afhankelijk vervoer (VAV)

Uit de in maart 2021 ontvangen meerjarenbegroting VAV 2022-2025 van Valleihopper blijkt dat de kosten vanaf 2022 stijgen. Dit is het gevolg van de meerjarige afbouw van de provinciale bijdrage (25% per jaar vanaf 2021).

9. Ontmoetingspleinen/Paashuis

We komen bij de Programmabegroting 2022 - 2025 met een voorstel dat toe ziet op de ondersteuning van het Paashuis tot het moment van revitalisering van de wijk Paasbos. Daarbij wordt afgewogen of en in hoeverre een beperkte en incidentele investering - ook in relatie tot andere lopende pilotprojecten - bij kan dragen aan een gebiedsgerichte benadering van de transformatie van het Sociaal Domein.

10. Procesregisseurs

Het project van de procesregisseurs verlengen wij tot 2023. De kosten worden gedekt uit het desbetreffende samen aan zet budget 2021. Een deel van de kosten wordt hierdoor verschoven naar 2022. De dekking door de algemene reserve verschuift hierdoor voor een deel mee.

2. Programma 2 Energiek

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Veilig Thuis	78	0	78	78	78	78	78
2	Sport Akkoord (SPUKSA21)	-60	60	0	0	0	0	0
3	Subsidie- en tarievenbeleid (raadsvoorstel 3e kwartaal)	-50	0	-50	-50	-50	-50	-50
4	Lokale inkoop VGGM	-95	0	-95	-95	-95	-95	-95
5	Ophogen stelpost IHP onderwijs 2025	0	0	0	0	0	0	-152
6	Ophogen investeringsplafond buitensportaccommodaties	0	0	0	0	0	0	-30
Totaal		- 127	60	- 67	- 67	- 67	- 67	- 249

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. Veilig Thuis

Als gevolg van met name een hogere Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) voor de centrumgemeente Ede, vallen de kosten van Veilig Thuis voor de deelnemende gemeenten ad € 78.000 lager uit dan verwacht.

2. Sport Akkoord (SPUKSA21)

In 2018 is tussen het Rijk, gemeenten, sport en maatschappelijk betrokken partners een 'Nationaal Sportakkoord' gesloten. Het hoofddoel is om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Gemeenten kunnen tot en met 2022 een Specifieke uitkering sport akkoord (SPUKSA21) aanvragen. Voor het kalenderjaar 2021 is er aan de gemeente Nijkerk, een specifieke uitkering sport akkoord toegekend van € 60.000.

3. Subsidie- en tarievenbeleid

De huidige systematiek van waarderingssubsidies is een open-einde-regeling. Gebleken is dat in de begroting de afgelopen jaren een te laag bedrag opgenomen is. In de afgelopen jaren werd er ca. € 50.000 meer subsidie aangevraagd dan er in de begroting aan deze post was gelabeld. Dit bedrag kon echter steeds gedekt worden binnen het totale product sport en cultuur, waardoor nooit structureel extra budget benodigd was.

Met de taskforcevoorstellen voor bezuinigingen die in de begroting 2021 zijn verwerkt, is het budget voor sport en cultuur vanaf 2021 niet meer voldoende om de eerder genoemde jaarlijkse overschrijding op te vangen.

4. Lokale inkoop VGGM

De afgelopen jaren werden op dit programma de kosten voor de lokale inkoop VGGM per saldo gecompenseerd door het voordelig resultaat op o.a. Veilig thuis. Met deze mutatie wordt met ingang van 2021 de post van de Lokale inkoop VGGM en het voordeel op de post Veilig Thuis apart inzichtelijk gemaakt. Per saldo geeft dit een beperkt negatief verschil.

5. Ophogen stelpost IHP onderwijs 2025

Jaarlijks wordt de stelpost IHP onderwijs overeenkomstig het IHP met € 152.000 opgehoogd.

6. Ophogen investeringsplafond buitensportaccommodaties

Jaarlijks wordt de stelpost investeringsplafond buitensportaccommodaties met € 30.000 opgehoogd.

3. Programma 3 Duurzaam

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Naheffing zwerfafvalvergoeding 2013-2017	-91	0	-91	0	0	0	0
Totaal		- 91	0	- 91	0	0	0	0

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. Naheffing zwerfafvalvergoeding 2013-2017

De gemeente Nijkerk heeft sinds 2013 gebruik gemaakt van de Zwerfafvalvergoeding. Op grond van een afsluitend jaarplan en verantwoording voor de extra aanpak van zwerfafval over de jaren 2013 t/m 2017 heeft Nedvang een afrekening gestuurd waarmee het eerste blok van 5 jaar is afgesloten. Dit resulteert in een naheffing van € 91.000 aan onbestede vergoeding.

Overig

Uitvoering Warmtevisie Nijkerk

Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van de Warmtevisie Nijkerk. Deze visie moet duidelijk maken hoe de huizen in de gemeente Nijkerk richting 2050 van het gas af gaan. In de huidige formatie is - op een deel van de coördinatie en communicatie na - niet voorzien in de uitvoering van de Warmtevisie. Op basis van de Warmtevisie zal hier in de Programmabegroting 2022 - 2025 of het betreffende raadsvoorstel nader op in worden gegaan. Hierbij zullen eventueel nadere inzichten uit de kabinetsformatie op dit punt worden betrokken;

Aanbesteding verwerking GFT-afval

De aanbesteding vanuit de Regio De Vallei van de verwerking van huishoudelijk bioafval (gft + e) voor de periode vanaf 1 januari 2023 loopt, definitieve gunning moet nog moet plaatsvinden. Voor de gemeente Nijkerk betekent deze aanbesteding een stijging van de structurele kosten, die zal worden verwerkt in de Afvalstoffenheffing per 2023. Aangezien de Afvalstoffenheffing van veel factoren afhankelijk is, zal bij de programmabegroting 2022 - 2025 worden ingegaan op de definitieve financiële consequenties

4. Programma 4 Ruimte

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	6-jrl taxatie gem. gebouwen + inventaris	-15	0	-15	0	0	0	0
2	Omgevingsdienst De Vallei	0	0	0	-16	-16	-16	-16
3	Omgevingswet aanvullende incidentele budgetten	0	0	0	-135	-115	-90	0
3	Omgevingswet aanvullende incidentele budgetten dekking AR	0	0	0	135	115	90	0
3	Omgevingswet aanvullende structurele budgetten	-45	0	-45	-45	-45	-45	-45
4	Lagere opbrengsten begraafrechten	0	-75	-75	0	0	0	0
5	Programmamanager Regio Foodvalley wonen	-60	0	-60	0	0	0	0
6	Bijdrage verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen regio	-10	0	-10	0	0	0	0
7	Extra inzet tijdige realisatie en betaalbaarheid wonen	-55	0	-55	-55	-55	0	0
7	Dekking reserve Volkshuisvestingsfonds	0	55	55	55	55	0	0
8	Overig	0	0	0	-3	-3	-3	-3
Totaal		- 185	- 20	- 205	- 64	- 64	- 64	- 64

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. 6 jaarlijkse taxatie gemeentelijke gebouwen + inventaris

Dit jaar vindt de taxatie voor de verzekering plaats waarvoor een bedrag van € 15.000 benodigd is.

2. ODDV

De bijdrage aan de Omgevingsdienst De Vallei neemt vanaf 2022 met € 16.000 toe.

3. Omgevingswet aanvullende incidentele en structurele budgetten

Zoals het er nu naar uitziet treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking. De Omgevingswet kent vier belangrijke instrumenten: Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Omgevingsprogramma en Omgevingsvergunningen. Voor een aantal van deze instrumenten is extra geld nodig.

Het belangrijkste deel van de aanvullende middelen is benodigd om voor het opstellen van een proefomgevingsplan voor een specifiek gebied. Aan de hand hiervan kan vervolgens een omgevingsplan voor het gehele grondgebied van Nijkerk worden gemaakt. Omgevingsplannen zijn breder dan bestemmingsplannen.

Daarnaast zijn er tot en met 2024 gelden gereserveerd voor de omgevingsvisie. De in 2022 vast te stellen omgevingsvisie heeft nog niet alle wettelijke elementen in zich. De omgevingsvisie zal in de daarop volgende periode worden uitgebreid met elementen als gezondheid, milieu en veiligheid. Vanaf 2022 zullen omgevingsprogramma's in het kader van de Omgevingswet moeten worden opgesteld. Deze extra werkzaamheden zullen naar verwachting in de periode 2022 tot en met 2024 plaatsvinden.

In het kader van de digitalisering zijn extra kosten noodzakelijk o.a. voor de aanschaf van nieuwe software.

Tenslotte zullen de komende jaren extra inspanningen worden gepleegd om 'anders te werken' meer in de geest van de Omgevingswet. Dit geldt zowel voor de eigen medewerkers als voor de samenleving. Aspecten daarin van belang zijn onder meer opleidingen en bewustwording en communicatie (zoals ook het omgevingsspel). Ook voor de samenleving is het van belang een en ander te ontwikkelen (communicatiemiddelen).

In beeld is gebracht wat de verwachte kosten zijn voor 2021 en volgende jaren. Eerder zijn middelen voor de implementatie voor de Omgevingswet beschikbaar gesteld. Hiervan is per 1 januari 2021 nog € 295.000 beschikbaar. In de begroting zijn structurele middelen beschikbaar van € 25.000.

Jaar	Benodigde middelen		Beschikbare middelen		Extra benodigd	
	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
2021	250.000	70.000	250.000	25.000	-	45.000
2022	180.000	70.000	45.000	25.000	135.000	45.000
2023	115.000	70.000	-	25.000	115.000	45.000
2024	90.000	70.000	-	25.000	90.000	45.000
2025	-	70.000	-	25.000	-	45.000
	635.000		295.000		340.000	

Deze incidentele middelen worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

4. Lagere opbrengsten begraafrechten

De laatste jaren was de werkelijke opbrengst van de begraafrechten lager dan begroot. In het beleids- en beheerplan dat wordt opgesteld, en rondom de zomer aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden, worden voorstellen gedaan om het tekort op het taakveld begraven terug te brengen. In afwachting van besluitvorming wordt van een lagere legesopbrengst uitgegaan voor in ieder geval het 1^e halfjaar van 2021 (€ 75.000).

5. Programmamanager Regio Foodvalley wonen

De gemeente Nijkerk is, deze raadsperiode, in de Regio FoodValley trekker (adoptiegemeente) van de Regionale woonagenda 2.0.

De kosten van de programmamanager komen ten laste van onze gemeente. De afgelopen jaren zijn deze kosten gedekt uit een nog beschikbaar (niet structureel) budget voor uitvoeringsprojecten van de regio Foodvalley. Dit budget is inmiddels volledig besteed.

De kosten voor 2021 voor de programmamanager bedragen € 60.000. Vanaf 2022 wordt een andere systematiek van kostenverdeling gevolgd. De programmamanagers worden dan via de deelnemende gemeenten versleuteld. De structurele bijdrage van de gemeente Nijkerk is dan beperkt en de dekking zoeken we dan binnen bestaande middelen.

6. Bijdrage verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen regio

Voor de verstedelijkingsstrategie Arnhem - Nijmegen is in regioverband voor 2021 een financiële bijdrage verschuldigd van € 10.000.

7. Extra inzet tijdige realisatie en betaalbaarheid wonen

Met de Woonvisie 2020+ en de bijbehorende woningbouwprogrammering kent de gemeente Nijkerk hoge ambities wat betreft het tijdig en betaalbaar realiseren van woningen. Dit vraagt voor wat betreft de samenwerking met Rijk en provincies veel inzet in trajecten als de verstedelijkingsstrategieën en de Woondeal, lokaal wordt in alle kernen ingezet op diverse woningbouwprojecten van verschillende omvang. Daarnaast is de gemeente Nijkerk de komende jaren in de Regio FoodValley trekker van het

thema betaalbaarheid wonen. Voor dit alles wordt de jaren 2021 tot en met 2023 een extra ambtelijke inzet verwacht van ca. 3 dagen per week. Het beoogde effect van deze inzet is om bouwplannen die richting de eindstreep zitten, versneld over deze streep heen te brengen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, bedragen ca. € 55.000 per jaar. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Volkshuisvesting.

Overig

We zien een forse toename in ruimtelijke ontwikkelingen en projecten. Er is een, nog steeds, groeiende vraag naar onder meer nieuwe woningen en ruimte voor bedrijvigheid. Ook nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie vertalen zich in ruimtelijke projecten en vragen om gemeentelijke inzet. We zetten vol in op het mogelijk maken van deze ontwikkelingen. Wel nemen we bij initiatieven van derden een meer toetsende en faciliterende rol in, ingegeven door de beschikbare formatieve en financiële capaciteiten van onze gemeente. Verder kiezen we bij een aantal projecten en gebiedsontwikkelingen noodgedwongen voor een fasering/temporisering, waarbij we projecten in een meerdere fasen (aanpak Paasbos) of op een later moment (gebiedsontwikkeling in Luxool en Spoorkamp) oppakken.

5. Programma 5 Ondernemend

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
Onderwerp		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
0	-	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting op bovenstaande cijfers:

0. Op dit programma zijn geen wijzigingen

Overig

Economie

We blijven ons inzetten voor het positioneren en profileren van Nijkerk als het Food Production Cluster binnen regio Foodvalley. In samenwerking en afstemming met andere gemeenten en met de regio onderzoeken we de mogelijkheden voor het verder uitbouwen van het Food Production Cluster.

Waar aan het begin van de coronacrisis de belangstelling voor de aankoop van bedrijventerrein zo goed als wegviel, is in 2021 op dit punt juist weer een sterke toename te zien. Zowel van Nijkerkse bedrijven die willen uitbreiden en verplaatsen als van bedrijven die zich in onze gemeente willen vestigen. We verwachten dat deze ontwikkeling zich in 2022 en volgende jaren verder voortzet en dat we sneller dan eerder voorzien onze bedrijventerreinen zullen hebben uitgegeven. We gaan daarom, binnen de kaders van de Omgevingsvisie, aan de slag met voorbereidingen om te komen tot één of meer locaties voor nieuw bedrijventerrein en gaan in gesprek met de raad over benodigde ruimte voor bedrijvigheid en mogelijke locaties daarvoor.

We hebben, zoals eerder met de raad is gedeeld en besproken, vanuit te stellen prioriteiten onze beleidsambities op het gebied van circulaire economie bijgesteld en zetten hierop niet langer als afzonderlijk speerpunt in maar geven vooral toepassing aan circulaire principes binnen bestaande werkzaamheden en projecten. Deze lijn zetten we de komende jaren door.

We zien dat vrijetijdseconomie steeds belangrijker wordt en kansen biedt voor de Nijkerkse economie. We richten ons daarom in 2022 en volgende jaren in sterkere mate op het faciliteren van initiatieven op dit gebied.

We hebben in 2021 een marktverkenning uitgevoerd naar het gebied Spoorkamp 2. Een volgende stap is het opstellen van een visie voor dit gebied. Gelet op te stellen prioriteiten in de werkzaamheden die we kunnen oppakken, zullen we de opstelling van de gebiedsvisie in 2022 ter hand nemen en daarover ook met de raad in gesprek gaan.

6. Programma 6 Veilig

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Lagere bijdrage VGGM brandweer	0	0	0	55	521	660	660

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. Lagere bijdrage VGGM brandweer

In 2020 is door het AB VGGM een toekomstbestendige verdeelsleutel brandweer vastgesteld.

De oude verdeelsleutel was gebaseerd op de historische inbreng vanuit de gemeenten.

De nieuwe is gebaseerd op basis van het subcluster brandweer Openbare orde en Veiligheid (OOV) van het gemeentefonds. Deze sluit beter aan bij de regionale brandweezorg die door de VGGM wordt uitgevoerd. Besloten is om gefaseerd in te groeien wat voor Nijkerk als voordeelgemeente de volgende consequenties heeft.

Ten opzichte van onze bijdrage 2021 gaat de bruto bijdrage aan VGGM in 2022 met € 139.000 en in 2023 met € 605.000 naar beneden om uiteindelijk in 2024 uit te komen op een lagere bijdrage van € 744.000.

Verder is er vanaf 2022 sprake van een collectieve bijdrage voor de 24-uurs kazernering van Ede voor Nijkerk gaat het om een bijdrage van € 84.000.

Eveneens is nagedacht over een verdeling van de huisvestingskosten. Deze is complexer. Daarom is er hiervoor een langere horizon genomen. De eerste ambtelijke uitkomsten geven budgettair een neutraal beeld voor Nijkerk. Uw raad is via diverse brieven, webinars van VGGM, en via de reguliere commissievergadering van april 2021 hierover uitvoerig geïnformeerd.

7. Programma 7 Organisatie en Financiën

Overzicht wijzigingen (x € 1.000)

		2021			2022	2023	2024	2025
	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Hogere premie aansprakelijkheidsverzekering	-25	0	-25	-25	-25	-25	-25
2	Hogere premie tractiemiddelen	-11	0	-11	-11	-11	-11	-11
3	Transitie archieven	-288	0	-288	0	0	0	0
3	Dekking reserve Faciliterende zaken	0	288	288	0	0	0	0
Totaal		- 324	288	- 36	- 36	- 36	- 36	- 36

Toelichting op bovenstaande cijfers

1. hogere premie aansprakelijkheidsverzekering

In 2020 heeft in BLNP-verband een aanbesteding plaatsgevonden van de aansprakelijkheidsverzekering.

Dit heeft geresulteerd in een hogere premie vanaf 2021 van € 25.000.

2. Hogere premie voor pick up's en bestelauto's

De verschuldigde verzekeringspremie voor tractiemiddelen is hoger geworden.

De raming dient vanaf 2021 met € 11.000 te worden opgehoogd.

3. Archief

In 2022 gaan we verhuizen naar het nieuwe gemeentehuis. In dit pand is geen ruimte voor de huidige archieven en dus moet er naar een alternatieve locatie gezocht worden. Hiervoor worden scenario's uitgewerkt. Om tot een zo klein mogelijk "te verhuizen archief" te komen, wordt gedigitaliseerd wat mogelijk en nodig is, zodat dit eenmalig verwerkt wordt en dus niet verhuisd (en dus ook niet meer fysiek beheerd) hoeft te worden. De grootste kosten zitten in het digitaliseren. In totaal gaat het om € 288.000. We stellen voor dit te dekken uit de Reserve facilitaire zaken.

8. Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Overzicht wijzigingen 1^e Berap (x € 1.000)

	Onderwerp	2021			2022	2023	2024	2025
		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Geen dividend Vitens	0	-95	-95	-95	-95	-95	-95
2	Hoger dividend Alliander	0	37	37	0	0	0	0
3	Areaaluitbreidingen openbare ruimte	0	0	0	-50	-100	-150	-200
4	OZB areaal	0	0	0	0	0	0	60
5	Algemene uitkering areaal	0	0	0	0	0	0	500
6	Loon- en prijspeilontwikkeling	0	0	0	-840	-840	-840	-840
7	Loonprijs Algemene uitkering	0	0	0	840	840	840	840
8	Inflatie OZB, honden-, toeristen- en forensenbelasting	0	0	0	150	150	150	150
9	Aframen stelpost inverdiene loon-prijspeilontwikkeling	0	0	0	-150	-150	-150	-150
Totaal		0	- 58	- 58	- 145	- 195	- 245	265

Toelichting op bovenstaande cijfers:

1. Geen dividend Vitens

Vanaf 2021 zal er naar verwachting geen dividend worden ontvangen van Vitens.

Dit voornamelijk in verband met een hoger benodigd investeringsniveau om aan de drinkwatervraag te kunnen voldoen. Het vervallen van het dividend van Vitens betekent vanaf 2022 een lagere opbrengst van € 95.000.

2. Hoger dividend Alliander

In 2021 wordt een dividend van € 337.000 ontvangen van Alliander over 2020. Dit is € 37.000 meer dan de raming in de begroting. Een lager dividend van Alliander in de toekomst is een risico.

3. Areaaluitbreiding openbare ruimte

Door in- en uitbreidingsplannen neemt het areaal van de onderhouden openbare ruimte toe. Te denken valt aan het openbaar groen, speelvoorzieningen, wegen, openbare verlichting, straatmeubilair, riolen etc. In het verleden werd in de begroting een index voor deze areaaluitbreiding gehanteerd. Nu moet de areaaluitbreiding worden aangetoond. Bij de begroting 2022 zal de verwachte areaaluitbreiding en de financiële vertaling daarvan voor de komende 5 jaren in beeld worden gebracht. Bij de vaststelling van de Visie integraal beheer openbare ruimte is aangegeven dat bij toekomstige (uitbreidings)plannen wordt aangegeven welke exploitatiekosten het plan met zich brengt. Plannen die bijvoorbeeld nu nog niet in de begroting zijn opgenomen, zijn: Woonpark Hoevelaken, Doornsteeg fase 2, deelplannen Nijkerkerveen en diverse kleine inbreidingsplannen. Vooruitlopend hierop wordt in de Voorjaarsnota een stelpost per jaar opgenomen van vooralsnog € 50.000 per jaar. Dit is gebaseerd op 1% jaarlijkse groei van het aantal woningen en een jaarlijks budget voor de openbare ruimte van ca. € 5.000.000.

4. OZB areaal

Het betreft de toename van de OZB-opbrengsten op basis van de groei van het aantal woningen en niet-woningen in Nijkerk.

5. Algemene uitkering

In de algemene uitkering wordt gerekend met de groei van de diverse maatstaven, zoals bijvoorbeeld inwoners, aantal huishoudens en bebouwde oppervlak. Dit levert Nijkerk € 500.000 op. Dat is een groei van 0,8% op het maatstavigedeelte van de algemene uitkering.

6 t/m 8. Loon- en prijspeilontwikkelingen

Bij de stijging van de uitgaven wordt gerekend met de volgende parameters:

- prijspeil 1,4% (€ 500.000)
- loonvoet 1,5% (€ 340.000)

De tariefstijging vanwege inflatie voor de belastingen is 1,4%.

Per saldo eindigt het saldo van loon-en prijspeilontwikkelingen op een positief saldo van € 150.000.

9. Aframen stelpost inverdiene loon-prijspeilontwikkeling

Het positieve saldo van € 150.000 op de loon- en prijspeilontwikkeling willen wij in zetten ter dekking van de negatieve stelpost inverdien loon-en prijspeilontwikkeling. De verwachting is dat we in 2022 de volledige stelpost van € 840.000 voor loon- en prijspeilontwikkeling nodig hebben. Voor de prijspeilontwikkeling in het sociaal domein op basis van 1,4% en de prijspeilontwikkeling bij de verbonden partijen is in 2022 en volgende jaren € 400.000 nodig.

9. Baten en lasten Corona

		2021		
Prog	Onderwerp	lasten	baten	saldo
1	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-1.213	1.133	-80
1	3e tranche Corona - bijzondere bijstand	-22	0	-22
1	4e tranche Corona - TONK	-93	0	-93
1	3e tranche Corona - schuldenbeleid	-65	0	-65
1	4e tranche Corona - Begeleiding kwetsbare groepen	-79	0	-79
1	4e tranche Corona - Bestrijden eenzaamheid ouderen	-86	0	-86
1	4e tranche Corona - Perspectief jeugd en jongeren	-73	0	-73
1	4e tranche Corona - Jongerenwerk	-25	0	-25
1	Tijdelijke subsidieregeling coronasteun 2020	-306	0	-306
1	3e tranche Corona - Lokale culturele voorz.	-100	0	-100
2	Huur compensatie Binnensport vanwege Corona	0	-15	-15
2	Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SPUKVIS)	-582	582	0
2	4e tranche Corona - Mentale ondersteuning	-21	0	-21
2	4e tranche Corona - Activiteiten en ontmoetingen	-15	0	-15
2	4e tranche Corona - Voorschoolse voorz. Peuters	-12	0	-12
3	corona: hogere verwerkingskosten afval	-120	20	-100
3	corona: meer opbrengsten afval Diftar	0	75	75
4	corona: minder parkeeropbrengsten	0	-60	-60
4	Niet in rekening brengen terrasvergoeding 2021	0	-35	-35
5	3e tranche Corona - pakket re-integratie kosten	-64	0	-64
5	3e tranche Corona - Impuls re-integratie	-20	0	-20
7	3e tranche Corona - Hogere kosten verkiezingen	-55	0	-55
8	Corona 3e tranche Algemene uitkering	0	272	272
8	Corona 4e tranche Algemene uitkering	0	468	468
8	Stelpost corona 4e tranche	-39	0	-39
8	Huur compensatie Binnensport ivm Corona	15	0	15
8	Lagere opbrengsten parkeergelden	60	0	60
8	Niet in rekening brengen terrasvergoeding 2021	35	0	35
8	Tijdelijke subsidieregeling coronasteun 2020	306	0	306
Totaal		-2.574	2.440	- 134

Toelichting op bovenstaande cijfers:

In de jaarstukken hebben wij aangegeven dat wij via de Voorjaarsnota € 80.000 voor de uitvoering van de TOZO en € 54.000 voor overige Corona-uitgaven willen gaan verhogen. Deze twee zaken vormen samen het saldo op de baten en lasten corona. Dit op basis van onze stelregel dat Corona-inkomsten moeten worden ingezet voor Corona-gerelateerde uitgaven.

Het budget voor de uitvoering van de TOZO gebruiken we om de inhuur bij werk en inkomen te kunnen continueren. Het betreft klantmanagers inkomen, werk statushouders, werk doelgroepen en werk regulier. Door nieuwe taken als de TOZO en een aangepaste uitvoering om besmettingsrisico's te reduceren is de druk op de uitvoering van de P-wet hoog. Daar komt toenemende vraag om reguliere ondersteuning als gevolg van werkloosheid, schulden- en armoedeproblematiek nog bovenop.

In de kolom programma vindt u onder programma 8 de inkomsten uit de 3^e (december 2020) en 4^e tranche (maart 2021) van de extra inkomsten van het Rijk via de algemene uitkering voor 2021. Daarnaast wordt via programma de dekking weergegeven van diverse uitgaven vanuit het via de 2^e bestuursrapportage 2020 overgehevelde budget corona uit 2020 naar 2021.

Onder de overige programma's staat onder vermelding 3^e tranche of 4^e tranche de onderwerpen waarvoor het Rijk coronageld aan de gemeenten heeft gegeven. Gezien de budgettaire positie zullen wij voor de onderwerpen waarop mogelijk aanvullend beleid moet worden gemaakt spaarzaam met de budgetten worden omgegaan.

Via de 2^e bestuursrapportage zullen wij u over de voortgang van de corona gerelateerde uitgaven rapporteren.

10. Investerings

Bij de volgende kredieten vinden wijzigingen plaats in 2021:

Bijstelling budgetten investeringen			
Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo
IHP onderwijs 2021 - prijsstijging	-156	0	-156
Extra kosten door Corona en door prijsstijgingen Centrum Hoevelaken	-88	0	-88
Extra kosten door corona en door prijsstijgingen Plein/Nieuwstraat/Kolkstraat	-140	0	-140
Extra uitvoeringskosten door corona Kloosterstraat /Singel/Synagogepad	-40	0	-40
Prijsstijging 2021 Herinrichting Nijkerkerveen	-50	0	-50
Bijraming krediet door subsidie Rijk Stoutenburgerlaan	-147	0	-147
Subsidie Rijk Stoutenburgerlaan	0	147	147
Verschuiving planning PRMI Hoefslag/Stoutenburgerlaan	225	0	225
Verschuiving planning PRMI Hoefslag/Stoutenburgerlaan	-225	0	-225
Totaal	- 621	147	- 474

Toelichting

Integraal huisvestingplan onderwijs (IHP)

Toelichting:

Ons college heeft besloten om op basis van het definitieve Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2021 de investeringsbedragen t.b.v. de schoolbesturen te verhogen met het totaal bedrag van € 155.900. Het concept Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2021 had prijspeil 2020. De indexering 2021 voor uitbreiding, nieuwbouw en renovatie bedraagt 6,38% en 1,57% voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair. De hiermee gemoeide extra investeringslasten vallen binnen de meerjarige begroting onderwijshuisvesting.

Projecten en Covid 19

Nog steeds worden we geconfronteerd met de gevolgen van Covid-19, die veel impact hebben op de werkzaamheden in voorbereiding van de diverse investeringen in de openbare ruimte. Enerzijds is men er van bewust dat investeringen en woningbouw noodzakelijk zijn om een economische impuls te blijven geven in deze moeilijke omstandigheden. Anderzijds betekent dit dat er veel meer inzet moet worden gepleegd. Gelet op de Coronamaatregelen kost het meer tijd om het participatietraject te doorlopen en ook de wijze van uitvoering van de werkzaamheden vraagt om aanpassingen.

Covid-19 heeft invloed op de wijze waarop we tegenwoordig communiceren en de manier waarop. Dit houdt in dat er veel meer respons en reacties komen als in de oude situatie, waar vaak werd gekozen voor inloopavonden en rechtstreekse communicatie met bewoners van straten of wijken. Ook heeft het invloed op de uitvoeringskosten van de werkzaamheden, voornamelijk in de centra's, waar een Corona-veilige aanpak van de werkzaamheden noodzakelijk is.

Hierdoor is er meer inzet nodig, wat meer kosten met zich meebrengt in de voorbereiding van deze projecten. Deze extra kosten zijn niet begroot en opgenomen in de ramingen c.q. kredieten.

Hieronder volgen de projecten en de extra kosten voor VTB + uitvoering per project.

1. Centrum Hoevelaken	€ 55.000 (extra VTB door Corona)
2. Plein/Nieuwstraat/Kolkstraat	€ 65.000 (extra VTB door Corona)
3. Kloosterstraat/Singel/Synagogepad	€ 40.000 (Uitvoeringskosten door Corona)

De dekking van deze extra kosten is als volgt:

1. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie;
2. en 3. Reserve investeringen Nijkerkse samenleving (RINS).

Projecten en prijsstijgingen

In de meerjarenbegroting wordt voor 2021 een prijsstijging van een gemiddelde 1,7 % gehanteerd. Echter er zijn specifieke toeleveringen die een veel hogere prijsstijging doorrekenen voor geleverde producten, zoals pvc 16%, straatstenen 6% en arbeidsloon bedrijven 4% -5% .

Dit houdt voor de volgende projecten in dat er extra kosten zijn in verband met prijsstijgingen.

1. Plein/Nieuwstraat/Kolkstraat	€ 75.000
2. Centrum Hoevelaken	€ 33.000
3. Herinrichting Nijkerkerveen	€ 50.000

De dekking van deze extra kosten is als volgt:

1. Reserve investeringen Nijkerkse samenleving (RINS);
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie;
3. 50% Reserve Bovenwijkse voorzieningen; 50% Algemene reserve.

PRMI – Stoutenburgerlaan/Hoefslag

Voor de verkeersmaatregelen Stoutenburgerlaan is eind 2020 reeds een subsidie ontvangen (€ 147.000), met als voorwaarde dat we binnen een jaar de maatregelen hebben gerealiseerd in combinatie met de herinrichting. Door de ontvangst van de subsidie was het nodig om de planning te wijzigen. De verkeersmaatregelen en herinrichting aan de Hoefslag zullen later opgestart worden zodat het project verkeersmaatregelen Stoutenburgerlaan eerst wordt opgepakt. We stellen voor deze wijziging van de planning in de kredieten van 2021 te verwerken.

11. Budgetneutrale mutaties

In deze bijlage gaat het voornamelijk om administratieve wijzigingen, projectgelden en projecten gedekt door reservemutaties (programma 9).

Bedragen x € 1.000			2021		2022	2023	2024	2025
prog.	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
2	Budget bevolkingszorg – crisisbeheersing	40	0	40	40	40	40	40
6	Budget bevolkingszorg – crisisbeheersing	-40	0	-40	-40	-40	-40	-40
4	Hogere afschrijvingen diverse investeringen bijlage Investerings	0	0	0	-10	-10	-10	-10
9	Dekking afschrijvingen Reserve Maatschappelijk nut (MN)	0	0	0	10	10	10	10
4	Afschrijving Centrum Hoevelaken 2022>2021	0	0	0	-6	0	0	0
9	Dekking afschrijvingen Reserve MN	0	0	0	6	0	0	0
4/9	Vrijval voorziening. wegen t.b.v. reserve MN (Fietspad Zeedijk)	-300	300	0	0	0	0	0
4/9	Verkoop strook grond De Hofstee naar reserve bouwgrond	-140	140	0	0	0	0	0
4/9	Bijdrage De Hofstee aan bovenwijkse voorzieningen naar reserve BoVo (68128)	-260	260	0	0	0	0	0
4/9	Sloopkosten Hobbit (van Dedemlaan). Dekking reserve bouwgrond	-30	30	0	0	0	0	0
4	Vrijval voorzieningen ten bate van Havenkom/Koetsendijk naar 2022	0	-97	-97	97	0	0	0
9	Storting vrijval voorzieningen naar naar Reserve MN naar 2022 (Havenkom/Koetsendijk)	97	0	97	-97	0	0	0
9	Vrijval reserve RINS naar reserve MN vanwege kredietverhoging investeringen Binnenstad	-180	180	0	0	0	0	0
9	Vrijval reserve RINS, naar Reserve MN voorbereiding centrum Hoevelaken 2022>21	-185	185	0	0	0	0	0
9	Vrijval algemene reserve naar Reserve MN voorbereiding centrum Hoevelaken 2022>2021	-25	25	0	0	0	0	0
9	Van reserve Bovenwijkse voorzieningen naar reserve MN Bijdrage herinrichting. N301	-130	130	0	0	0	0	0
9	Van reserve Rins naar MN Bijdrage herinrichting. N301	-185	185	0	0	0	0	0
4	Uitwerking subsidieaanvraag Woningbouwimpuls Havenkom. Dekking reserve bouwgrond	-150	150	0	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000		2021			2022	2023	2024	2025
prog.	Onderwerp	lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
Totaal budget neutrale mutaties		-1.488	1.488	0	0	0	0	0